

dr Agnieszka Wysocka
Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

Poszukiwanie tożsamości w przestrzeni miasta na przykładzie Bydgoszczy (pocz. XX w.-1939)

Bydgoszczy jako miastu wpisanemu od końca XVIII wieku w struktury zaboru pruskiego (z krótką przerwą czasów Księstwa Warszawskiego) narzucono kostium architektoniczno-urbanistyczny o proveniencji pruskiej i cesarsko-niemieckiej. Z początkiem XX wieku rozpoczął się proces budzenia świadomości narodowej, czego symbolem w architekturze miasta była budowa kościoła pw. Św. Trójcy (uk. 1913 r.).

Po powrocie miasta do Polski w 1920 roku poszukiwanie tożsamości odbywało się na kilku poziomach:

- poszukiwania śladów polskiej historii (związane z pracami konserwatorskimi),
- wykorzystywania stylów narodowych (kościół, architektura mieszkaniowa),
- wyboru miejsc do zamieszkania przez przybyłych do miasta Polaków („szukanie” czytelnych elementów architektonicznych w opozycji do Bydgoskiej architektury przełomu XIX i XX w.).

Nie bez znaczenia dla tych procesów była zmiana nazewnictwa ulic i dostrzeganie w miejskim krajobrazie analogii do architektury światowej (bydgoska „Wenecja”) czy polskiej (bydgoskie „Sukiennice”).

Wystąpienie będzie próbą odpowiedzi na pytanie czy kreowana odrębność materializowana nie tylko w formach architektonicznych lecz w funkcjach, typologiach i rozwiązaniach urbanistycznych, jest do dziś czytelna w układzie przestrzennym Bydgoszczy.